

Armas lugeja,

Eestis on infoühiskonna areng olnud rõõmustavalt kiire, ükski eluvaldkond pole jäänud sellest puutumata. Riik pöörab palju tähelepanu e-teenuste arendamisele, vähem on kõneks tehnoloogia kasutamine demokraatia toetuseks. Ometi võib just selles peituda arengu võti.

e-Demokraatia on märksõna, mis võtab kokku otsingud ja pingutused IKT rakendamisel demokraatias. Meie uudiskiri tahab olla abiline kõigile, kes soovivad e-demokraatia arenguga kursis olla ja sellele kaasa aidata. Ootame Sinu kaastööd ja ettepanekuid uudiskirja sisustamiseks aadressil uudiskiri@ega.ee.

Head lugemist!

e-Riigi Akadeemia

Esimesest e-demokraatia uudiskirjast leiad:

- e-Riigi Akadeemial on valmimas e-kaasamise juhend kohalikele omavalitsustele
- Riik paneb öla alla kohalike omavalitsuste veebiarendusele
- Luubi all on kohalike valimiste internetikampaaniad
- E-hääletamise hea tava on endiselt aktuaalne
- Osalusveebis suvevaheaega polnud
- Selgunud on Euroopa Komisjoni e-valitsuse auhinna finalistid 2009
- Euroopa Nõukogu soovitab riikidel arendada e-demokraatiat

e-Riigi Akadeemial on valmimas e-kaasamise juhend kohalikele omavalitsustele

Kas Sa tead, et koguni 17% kodanikeühenduste esindajatest või kodanikest külastab oma valla või linna veebilehte iga päev, 45% teeb seda vähemalt kord nädalas! Kuid veebilehega on rahul neist vaid 28%. Antud andmed kohalike omavalitsuste veebilehtede külastavusest pärinevad analüüsist, mille teostasime käesoleva aasta kevadel projekti „e-Kaasamine kohalikes omavalitsustes” raames. On aeg võtta veebilehed käsile.

Selleks annab hea võimaluse e-Riigi Akadeemia valmiv e-kaasamise juhend, milles jagatakse nõuandeid kohalikele omavalitsustele veebi kasutajasõbralikumaks muutmiseks ning veebisuhtluse tõhustamiseks. Praeguseks on valminud tööversioon, millega saad tutvuda [e-Riigi Akadeemia veebilehel](#). Kutsume Sind juhendi valmimisele kaasa lööma, saada oma ettepanekud Kristinale kristina@ega.ee. Septembri teisel poolel avame eGA veebifoorumi, siis tekib parem võimalus juhendi sisu üle arutada.

Projekt „e-Kaasamine kohalikes omavalitsustes” sai teoks tänu Vabaühenduste Fondile, mida rahastavad Norra, Island ja Liechtenstein Avatud Eesti Fondi vahendusel.

Riik paneb õla alla kohalike omavalitsuste veebiarendusele

Riigikontrolli aruandest „Riigi tugi kohalikele omavalitsustele infoühiskonna arendamisel“ (vt www.riigikontroll.ee) selgub, et riik pole küllaldaselt tähelepanu pööranud infoühiskonna arendamisele kohalikes omavalitsustes. Selle tulemusena on suurenemas digitaalne lõhe ning väikeste ja vaeste omavalitsuste elanikud ei saa teistega võrdselt kasutada kaasaegseid võimalusi suhtlemiseks oma valla- või linnavalitsusega. Nüüd on olukord muutumas.

Siseministeriumi ettevõtmisel ja EL struktuurifondide toel on käimas 2 projekti kohalike omavalitsuste infosüsteemide ja veebilehtede kaasajastamiseks. Projekt KOVTP on seadnud eesmärgiks luua tarkvaralahendus kohalike omavalitsuste teenusportaalile, mis sisuliselt tähendab uut veebilehe platvormi ja selle seostamist erinevate andmebaasidega, mida on vaja e-teenuste pakkumiseks. Veebilehe prototüüp peaks valmima septembrikuus ning kõikidel kohalikel huvilistel on võimalik sellega tutvuda ning oma ettepanekuid esitada. Projekti kohta leiad infot veebilehelt <http://dw.riik.ee/KOVTP>, küsimustele vastab projektijuht Kaupo Kase kaupo.kase@riik.ee.

Teine, esimesega tihedalt seonduv projekt kannab nime VOLIS ja kujutab endast volikogu infosüsteemi. VOLIS annab võimaluse efektiivsemalt korraldada volikogu ja valitsuse liikme tööd, mida saab häälestada vastavalt kohapealsele vajadusele - alates paberivaba töökeskkonna kasutuselevõtust ja lõpetades virtuaalse volikogu istungiga. Lisaks aitab VOLIS kaasata kohalikke elanikke volikogu töösse, andes avalikkusele võimaluse jälgida ja kuulata volikogu istungeid, otsida ja lugeda volikogu tööga seotud dokumente, vastata küsitlustele, esitada omapoolseid ettepanekuid jne. VOLIS rakendamise pilootprojekt viiakse läbi Jõgevamaal. Vaata lisaks: <http://dw.riik.ee/> või pöördu projektijuhi Henri Pook poole henri.pook@jogevamv.ee.

KOVTP ja VOLIS peaks täismahus käivituma 2010. aasta hiliskevadeks.

Luubi all on kohalike valimiste internetikampaaniad

Tänavused Europarlamendi valimised näitasid, et valimiskampaania kolib järjest enam interneti. Valimistel üledukas Indrek Tarand tegi oma kampaaniapanuse just virtuaalkeskkonnale. Võib arvata, et ka lähenevate kohalike valimiste eel kasutatakse veebikeskkondi valimiskampaaniateks järjest rohkem. Toimuvat on põhjust jälgida ja analüüsida. Kas tavapäraste valimiskampaaniate hädad kolivad samal kujul uude keskkonda või tekib võimalus asja mõistlikumalt ajada? e-Riigi Akadeemia võtab ette kohalike valimiste e-kampaaniate monitooringu, mille käigus hoiame silma peal:

- erakondade veebilehtedel;
- kohalike omavalitsuste veebilehtedel;
- online väljaannetel ja portaalidel;
- poliitikute ja ühenduste ning erakondade blogidel;
- sotsiaalsetel võrgustikel (Facebook, Flickr, Orkut, YouTube, LinkenIn, jne).

Analüüsi tulemustega hoiame Sind kursis järgmistes uudiskirjades. Kui märkad midagi, mis vääriks tähelepanu, anna teada Nelele nele@ega.ee.

e-kampaaniate analüüs saab teoks tänu Avatud Eesti Fondi toetusele.

e-Hääletamise hea tava on endiselt aktuaalne

Eelmistel kohalikel valimistel neli aastat tagasi oli valijatel esmakordne võimalus anda oma hääl arvutit ja internetit kasutades. Siis oli Eestis kokku veidi üle 9000 e-hääletaja. Sel aastal toimunud Europarlamendi valimistel kasutas e-hääletamise võimalust juba ligi 60 000 valijat. Pole raske aimata, et erakondade ja miks mitte ka valimisliitude huvi e-hääletajate häälte püüdmiseks kasvab jõudsalt. Kuigi tehnoloogiliselt on e-hääletamine turvaline, võib valija valikuvabadust häirida ja valikut mõjutada see, kus ja kuidas e-hääletamine toimub. Vaevalt, et valimiskabiin seatakse üles erakonna kontoris või valimisstaapi, küll aga võib erakondadel tekkida soov e-häälte kogumiseks enda kontrollitud keskkonnas. Seepärast on endiselt aktuaalne e-hääletamise hea tava, mis nägi e-Riigi Akadeemia algatusel ilmavalgust eelmiste kohalike valimiste eel ja on tänaseks veidi kaasajastatud kujul olemas [Vabariigi Valimiskomisjoni veebilehel](#). Sellele tasub pilk peale heita ja jälgida, kas oktoobrikuu 8ndast kuni 14ndani toimuv vastab heale tavale või mitte. Kui midagi kahtlast silma hakkab, võid meid sellest teavitada aadressil liia@ega.ee.

Osalusveebis suvevaheaga polnud

Sel suvel toimus osalusveebis www.osale.ee mitu olulist arutelu. Tähelepanu äratas keeleseaduse eelnõu, mille esitas arutelule Haridus- ja Teadusministeerium. Kas reguleerida ajakirjanduse keelekasutust? Mis keeles peavad poliitikud tele-eetris rääkima? Ministeerium sõelub veel poolt- ja vastuargumente ning peatselt peaks konsultatsiooni tulemuste kokkuvõtte osalusveebis üleval olema.

Kodanike esitatud ideedest intrigeerivaim on Gerd Tarandi ettepanek anda kodanikele õigus algatada seaduseelnõusid. Idee autori ja tema pooldajate arvates looks see otseühenduse Riigikogu igapäevase tegevuse ning valijaskonna vahel. Idee kogus rekordarvu toetajaid ja on saadetud seisukohavõtuks Riigikogule.

Osalusveebis toimuvat tasub kindlasti jälgida. Seda on üpris lihtne teha, sest võimalik on tellida e-mail, kui midagi Sind huvitavas valdkonnas toimub või siis tellida uudised RSS abil.

Selgunud on Euroopa Komisjoni e-valitsuse auhinna finalistid 2009

Euroopa Komisjon avalikustas e-valitsuse 2009. aasta auhinna (*European eGovernment Awards*) finalistid. Võitja avalikustatakse 19. novembril 2009 Malmös toimival auhinnatseremoonial ning valitakse välja 52 sõelale jäänud projekti seast. Võimalus tiitliga pärjatud saada on ka kolmel Eesti ettevõtmisel: [e-kinnistusraamatul](#) (<http://www.rik.ee/e-kinnistusraamat>); [äriregistri ettevõtjaportaali](#) (<https://ettevotjaportaal.rik.ee/>) ning [osalusveebil](#) (www.osale.ee), millest viimane on välja valitud „Kaasav e-valitsus“ („eGovernment empowering citizens“) kategoorias. Eelnimetatud konkursi raames antakse välja veel teinegi auhind - Europe Good Practice Label (Euroopa parim praktika) ning see on omistatud kahele projektile: juba mainitud osalusveebile ning infosüsteemide andmevahetuskihtile x-tee (<http://www.ria.ee/x-tee>). Konkursiga saab tutvuda: <http://www.epractice.eu/en/awardsfinalists2009>.

Euroopa Nõukogu soovib riikidel arendada e-demokraatiat

Paariaastase ettevalmistuse tulemusena on Euroopa Nõukogu liikmesriigid, nende hulgas ka Eesti, kiitnud heaks olulise dokumendi, mis kohustab asjaosalisi senisest sihikindlamalt kasutama IKT võimalusi demokraatia edendamiseks. Selles rõhutatakse vajadust kaasata protsessi kõik osapooled – nii avalik võim kui ka kodanikuühendused, sest demokraatia tähendab eelkõige dialoogi ja ühisosa otsimise valmidust. Dokument annab konkreetseid soovitusi, kuidas kõige paremini IKT võimalusi kasutada tagades samal ajal tavapäraste ja juba juurdunud demokraatia mehhanismide säilumise. Soovituste täieliku teksti ning erinevate e-demokraatia juhendmaterjalidega on võimalik tutvuda [Euroopa Nõukogu veebilehel](#).

Uudiskirja toimetaja Nele Leosk
uudiskiri@ega.ee
e-Riigi Akadeemia SA

e-demokraatia uudiskiri ilmub projekti „eKodanike Eestkoste” raames, mida finantseerib Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KYSK).

Teavitame Sind uue uudiskirja ilmumisest e maili teel.

Kui Sa ei ole veel uudiskirja listiga liitunud, saad seda teha [siin >>](#)

Kui soovid uudiskirja listist lahkuda, siis anna sellest märku [siin >>](#)

-